

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis

Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Barbora Tesařová

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment.
Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ENEOLIT

ENEOLITHIC

ÄNEOLITHIKUM

BABICE (K. Ú. BABICE U ŠTERNBERKA, OKR. OLOMOUČ)

„Dlouhé“. MMK (?), KZP. Sídliště. Hrob se žlábkem. Záchranný výzkum.

Při archeologickém výzkumu na stavbě polní cesty protínající silnici Babice – Mladějovice ležící severozápadně od obce (lokalizace: S-JSTK /X:Y/ - 1105597.91: 545196.53; 1105371.32: 544932.18) bylo zkoumáno sídliště (21 objektů) a kostrový hrob. V sídlištních objektech byly nalezeny nepatrné zlomky keramiky a mazanice, které lze datovat do eneolitu (MMK?). V obdélné hrobové jámě ($2,4 \times 1,5 \times 0,48$ m) byl uložen kostrový pohřeb ve skrčené poloze na pravém boku s orientací severovýchod – jihozápad a s obličejem obráceným k východu. Špatně dochovaný skelet náležel dospívajícímu či dospělému jedinci, u něhož nelze antropologickými metodami určit pohlaví. Mimo štípané industrie (čepel) pod levou stehenní kostí hrob neobsahoval výbavu. Kolem hrobové jámy byl zaznamenán kruhový žlábek o průměru 4,95 m (obr. 1). Žlábek měl mísovitý řez s maximální šířkou 0,42 m a hloubkou 0,25 m. Lze tedy předpokládat, že byl hrob obklopen dřevěným plotem či překryt kruhovou mohylou, která se nedochovala. Hrob předběžně datujeme do období kultury se zvoncovitými poháry.

Marek Kalábek, Lukáš Šín

Obr. 1. Babice, „Dlouhé“. Hrob kultury zvoncovitých pohárů s kruhovým žlábkem.

Abb. 1. Babice, „Dlouhé“. Grab mit dem Kreisgraben der Glockenbecherkultur.

Resumé

Babice (Kat. Babice u Šternberka, Bez. Olomouc), „Dlouhé“. MBK (?), Glockenbecherkultur. Siedlung, Grab mit dem Kreisgraben. Rettungsgrabung.

BRODEK U PROSTĚJOVA (OKR. PROSTĚJOV)

„Pazderný“. KZP. Sociokulturní architektura – kalendárium (?). Záchranný výzkum.

Ve dnech 15. dubna až 21. května 2015 provedlo prostějovské pracoviště Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou mimoúrovňové křižovatky nově propojující rychlostní komunikaci R46 s městysem Brodek u Prostějova. Na skryté ploše byla zjištěna archeologická struktura (obr. 2), která se již na první pohled diametrálně odlišovala od dosud známých prostorových schémat běžných pravěkých sídlišť nebo pohřebišť (ZM ČR 1:10 000, list 24-24-22, okolí bodu o souřadnicích 234:118). Tuto tvořily dvě souběžné řady kruhových jam sloužících k ukotvení mohutných dřevěných sloupů (obr. 3, zetlelé dřevo bezpečně indikováno v terénu i geochemicky – tzv. Brongersovou metodou, cf. např. Hlavica *et al.* 2011), tvořících tak s geometrickou přesností rozložené linie orientované striktně ve směru východ – západ. Vnitřní plochu o rozměrech cca 20×4 m od východu uzavírala dvojice obdobných „sloupových jam“ a na straně západní na ní navazovala čtveřice velkých obdélných jam rozložených opět do přesně „projektovaného“ obrazce. Zmíněné obdélné jámy skrývaly na svých dnech početné kolekce charakteristických keramických nádob (především zvoncovitých pohárů s příznačným dekorem – obr. 4), kamenné nátepní destičky lukostřelců, korálky z jantaru a kosti, ozdoby ze stříbra a zlata, kolekci kamenů interpretovaných jako nástroje řemeslníka – kovotepce a dokonce i petrifikované zbytky textilie původně obalující jednu z nádob. Svým charakterem tak ponejvíce připomínaly bohatě vybavené mužské hroby příslušníků staršího vývojového úseku kultury zvoncovitých pohárů, které však postrádaly jakýchkoliv stop po přítomnosti lidských kosterních pozůstatků (ověřeno i laboratorně pomocí sta-